BÁO CÁO TÓM TẮT
Của Lãnh đạo UBND tỉnh Bắc Giang
(Tại Hội nghị thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh phòng, chống dịch Covid-19)

Kính thưa đồng chí Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành!

Kính thưa các đồng chí lãnh đạo các Bộ, ngành TW; lãnh đạo các tỉnh, TP tại các điểm cầu trong toàn quốc!

Kính thưa các vị đại biểu!

Dự Hội nghị thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh phòng, chống dịch Covid-19; cho phép tôi được thay mặt Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh Bắc Giang trân trọng gửi tới đồng chí Phó Thủ tướng Chính phủ, và các vị đại biểu, khách quý lời chúc sức khỏe, chúc hội nghị thành công tốt đẹp!

Được sự cho phép của chủ trì Hội nghị, tôi xin được Báo cáo Tóm tắt "***Chia sẻ kinh nghiệm tổ chức tiêu thụ Vải thiều trong bối cảnh tuân thủ các quy định về phòng chống dịch Covid-19"*** - Báo cáo đầy đủ chúng tôi đã gửi các vị đại biểu.

Kính thưa các vị đại biểu!

Bắc Giang thuộc khu vực Đông Bắc, là tỉnh trung du, miền núi, có điều kiện tự nhiên phong phú, cả địa hình đồng bằng, trung du, miền núi; tỉnh có vị trí khá thuận lợi cho phát triển kinh tế - xã hội; với vị trí là cửa ngõ kép - giữa vùng trung du miền núi phía Bắc đến đồng bằng sông Hồng; thuộc vùng thủ đô Hà Nội. Trong những năm gần đây, tỉnh Bắc Giang có bước phát triển toàn diện trên các lĩnh vực; tốc độ tăng trưởng năm 2020 đứng đầu toàn quốc, đạt 13,02%; 8 tháng đầu năm 2021 trong điều kiện khó khăn, kinh tế của tỉnh vẫn đạt được mức tăng trưởng khá cao, nền kinh tế phục hồi nhanh, giá trị sản xuất công nghiệp toàn tỉnh tháng 8 ước đạt 27.500 tỷ đồng (*cao nhất từ trước đến nay*); thu ngân sách đạt kết quả khả quan; giá trị xuất nhập khẩu tăng mạnh. Những năm gần đây, tỉnh Bắc Giang luôn đứng trong tốp 10 tỉnh, thành phố dẫn đầu toàn quốc về thu hút đầu tư dự án FDI *(8 tháng đầu năm 2021 đứng thứ 7 toàn quốc)*.

Cùng với đó, Bắc Giang là khu vực có nhiều tiềm năng về phát triển nông nghiệp: Nổi tiếng cả nước với vùng chăn nuôi "Gà đồi Yên Thế " với tổng đàn hơn 15 triệu con/năm, đứng thứ 4 toàn quốc; tổng đàn lợn trên 01 triệu con, đứng thứ 4 toàn quốc; đặc biệt, vùng trồng vải thiều chuyên canh đứng thứ nhất cả nước, với trên 28.000 nghìn ha -*"Thủ phủ của Vải thiều"*. Trong những năm qua, chúng tôi luôn xác định Vải thiều là cây chủ lực của tỉnh và có sự tập trung chỉ đạo trong cả hệ thống chính trị vào cuộc quyết liệt, có kế hoạch chi tiết, bài

bản, từng bước hình thành chuỗi giá trị từ công tác quy hoạch phát triển vùng trồng vải thiều, đến tổ chức sản xuất đến chế biến và tiêu thụ.

Kính thưa các vị đại biểu!

Mùa vải thiều năm 2021 của tỉnh Bắc Giang diễn ra trong bối cảnh đại dịch Covid-19 lần thứ 4 bùng phát ở nhiều tỉnh, thành phố, trong đó Bắc Giang là tâm dịch của cả nước, gây ảnh hưởng lớn đến quá trình sản xuất và tiêu thụ vải thiều. Tỉnh Bắc Giang xác định rất rõ, tạo sự thống nhất cao về ý chí và hành động với tâm thế, quyết tâm, phương pháp, cách thức triển khai sản xuất, chế biến, tiêu thụ vải thiều với các biện pháp đặc biệt, năng động, sáng tạo. Tại Hội nghị hôm nay, tỉnh Bắc Giang xin chia sẻ kinh nghiệm bảo đảm tiêu thụ, xuất khẩu vải thiều trong bối cảnh ảnh hưởng dịch Covid-19.

(1) Về công tác sản xuất: Năm 2021, tỉnh Bắc Giang tiếp tục duy trì 28.100 ha tổng diện tích trồng vải an toàn, trong đó: Vải chín sớm: 6.050 ha, vải thiều chính vụ: 22.050 ha; vải sản xuất theo tiêu chuẩn an toàn VietGAP: 15.200 ha *(chiếm 54% tổng diện tích toàn tỉnh)*; vải đạt tiêu chuẩn GlobalGAP: 82 ha; vùng sản xuất để xuất khẩu sang thị trường Mỹ, Úc...: 218 ha; vùng sản xuất để xuất khẩu sang thị trường Nhật Bản: 219 ha, với 30 mã số vùng trồng; vùng sản xuất để xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc: duy trì 149 mã số vùng trồng với diện tích 15.856 ha.

Trước những diễn biến phức tạp dịch Covid-19, UBND tỉnh Bắc Giang đã sớm ban hành Kế hoạch số 2099/KH-UBND ngày 13/5/2021 nhằm **bảo vệ vùng sản xuất vải thiều tập trung** với phương châm *"Vải thiều Bắc Giang chất lượng vượt trội được sản xuất tại các vùng không bị ảnh hưởng của dịch Covid-19"*. Các giải pháp đảm bảo sản xuất, thu hoạch và tiêu thụ vải thiều an toàn trước dịch bệnh Covid-19 được thực hiện đồng bộ như: đưa đối tượng có nguy cơ lây nhiễm cao (F1) và lây nhiễm (F0) ra khỏi địa bàn vùng trồng vải; thiết lập các chốt, trạm kiểm soát người và phương tiện ra vào; lấy mẫu xét nghiệm, test nhanh và cấp giấy chứng nhận người, phương tiện và vải thiều an toàn cho các chủ hàng, người điều khiển phương tiện chuyên chở vải đi tiêu thụ trong và ngoài tỉnh; tuyên truyền đến từng hộ gia đình, nêu cao ý thức chấp hành của người dân trong công tác phòng chống dịch và chủ động kế hoạch thu hái, tiêu thụ.

(2) Về công tác xúc tiến, tiêu thụ vải thiều: Không chỉ tập trung xuất khẩu mà chúng tôi coi trọng tất cả các loại thị trường: với phương châm thị trường nào cũng có vai trò quan trọng, cần được kết nối, khơi thông, có hướng đi riêng với mục tiêu là tạo điều kiện tốt nhất hỗ trợ tiêu thụ vải thiều. Do đó, tỉnh chú trọng phát triển thị trường truyền thống cả nội địa và xuất khẩu; khai thông các thị trường tiềm năng, có giá trị kinh tế cao.

Xây dựng và điều hành kịch bản tiêu thụ vải thiều: UBND tỉnh đã ban hành

Kế hoạch số 2189/KH-UBND ngày 17/5/2021 **về tiêu thụ vải thiều trong tình hình dịch bệnh Covid-19**. Trong đó, kích hoạt, điều hành linh hoạt 03 kịch bản, phương án tiêu thụ phù hợp với những diễn biến về dịch covid-19, với từng thị trường, từng kênh phân phối, tiêu thụ: *(1) Kịch bản 1:* Dịch bệnh Covid-19 được kiểm soát, vải thiều được tiêu thụ thuận lợi: Sản lượng vải thiều tiêu thụ 50% trong nước *(khoảng trên 90.000 tấn)*, 50% xuất khẩu *(khoảng trên 90.000 tấn)*; *(2) Kịch bản 2:* Dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp, tuy nhiên vẫn trong tầm kiểm soát: Sản lượng vải thiều được tiêu thụ 70% trong nước, khoảng trên 130.000 tấn, 30% xuất khẩu, khoảng trên 50.000 tấn*; (3) Kịch bản 3:* Dịch Covid-19 ảnh hưởng toàn diện, hoạt động xuất khẩu nhỏ giọt, sản lượng vải thiều chủ yếu tiêu thụ nội địa: Sản lượng vải thiều được tiêu thụ chủ yếu trong nước, chiếm 90% *(khoảng trên 160.000 tấn)*, xuất khẩu 10%, khoảng trên 20.000 tấn.

Kết nối doanh nghiệp tiêu thụ: Ngay từ đầu vụ, tỉnh đã chủ động mời các Tập đoàn bán lẻ, chuỗi các hệ thống siêu thị, trung tâm thương mại lớn trong và ngoài nước: Aoen, Central Retail, Mega Market, Lotte, Saigon.coop, Vinmart, Hapro…; đại diện các chợ đầu mối nông sản của Hà Nội *(chợ ĐMNS Phía Nam, Bắc Thăng Long, Phùng Khoang, Long Biên)*, của thành phố Hồ Chí Minh *(chợ ĐMNS Thủ Đức, Bình Điền)*, chợ đầu mối Dầu Giây *(tỉnh Đồng Nai)*, chợ đầu mối nông sản Hòa Cường *(thành phố Đà Nẵng)*…; các doanh nghiệp xuất khẩu nông sản như: Công ty TNHH Chánh Thu, Ameii, Rồng Đỏ, Đồng Giao, Bambo… tham gia hợp tác, ký kết biên bản ghi nhớ, hợp đồng bao tiêu sản phẩm tại các mã vùng trồng với trên 50 hợp đồng tiêu thụ.

Bên cạnh đó, tỉnh đề nghị Bộ Công Thương chỉ đạo và được tất cả các cơ quan Thương vụ của Việt Nam tại nước ngoài đã tham gia hỗ trợ thực hiện quảng bá, giới thiệu, xúc tiến và thúc đẩy các hoạt động tiêu thụ vải thiều tại các nước trên thế giới, đặc biệt là cơ quan Thương vụ tại Quảng Tây, Vân Nam (Trung Quốc), Nhật Bản, Úc, Singapore...

Đa dạng hóa các hình thức xúc tiến tiêu thụ vải thiều: Ngày 08/06/2021, UBND tỉnh đã phối hợp với Bộ Công Thương, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, các Bộ, ngành Trung ương tổ chức thành công Hội nghị trực tuyến xúc tiến tiêu thụ vải thiều năm 2021. Hội nghị được tổ chức có quy mô quốc tế với 30 điểm cầu trong nước và quốc tế *(22 điểm cầu trong nước và 08 điểm cầu quốc tế: Trung Quốc 04 điểm cầu, Nhật Bản 02 điểm cầu và 01 điểm cầu tại Singapore và Úc)*. Tại Hội nghị vải thiều Bắc Giang lần đầu tiên được chính thức khai trương tiêu thụ trên các sàn thương mại điện tử lớn nhất của cả nước và sàn thương mại điện tử lớn của thế giới. Các sự kiện quảng bá, bán hàng với các chương trình livestream bán vải thiều trực tiếp trên mạng xã hội, kênh bán hàng trực tuyến do Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phát động với sự tham gia của các nghệ sĩ nổi tiếng (NSƯT Xuân Bắc, Diễn viên Hà Hương…)

và các hoạt động, hình thức tự nguyện quảng bá, giới thiệu vải thiều Bắc Giang trên mạng xã hội đã góp phần làm sinh động các hoạt động quảng bá, giới thiệu trực tuyến xúc tiến tiêu thụ vải thiều trên các trang mạng xã hội và hạ tầng không gian mạng Internet.

Xây dựng hồ sơ luồng xanh an toàn cho vải thiều trong điều kiện dịch Bắc Giang là tâm dịch Covid-19: Với sự hướng dẫn của Bộ Y tế, Bộ Giao thông vận tải, UBND tỉnh Bắc Giang đã chỉ đạo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Công Thương, Sở Y tế, Công an tỉnh và các địa phương vùng trồng vải thực hiện các quy trình, thủ tục xác nhận, cấp giấy chứng nhận an toàn "không Covid-19" cho các lô hàng vải thiều và phương tiện vận chuyển đảm bảo điều kiện an toàn.

Thành lập Tổ hỗ trợ xuất khẩu: Sở Công Thương đã thành lập 2 Tổ hỗ trợ xuất khẩu vải thiều thường trực tại cửa khẩu Kim Thành, tỉnh Lào Cai và cửa khẩu Tân Thanh, tỉnh Lạng Sơn để phối hợp với các lực lượng chức năng khu vực cửa khẩu: Biên phòng, Ban Quản lý cửa khẩu, Hải quan... kịp thời giải quyết những vấn đề khó khăn, vướng mắc của thương nhân và doanh nghiệp trong quá trình thông quan xuất khẩu vải thiều (*Bắc Giang đã nhận được sự quan tâm đặc biệt của hai tỉnh Lạng Sơn và Lào Cai)*

Đẩy mạnh tiêu thụ trên sàn Thương mại điện tử: Năm 2021, được sự hỗ trợ của Bộ Công Thương, Bộ Thông tin và Truyền thông: Vải thiều Bắc Giang được đẩy mạnh bán trực tuyến trên nền tảng online *(facebook, zalo, Youtube ...)*, hạ tầng Internet trên các sàn giao dịch thương mại điện tử lớn trong nước và quốc tế *(Voso, Sendo, Tiki, Shopee, Lazada, Postmart, Alibaba…)* với số lượng lớn nhất từ trước tới nay *(sản lượng tiêu thụ đạt khoảng gần 7.000 tấn- cao hơn 1.000 lần so với năm 2020)*.

Kết quả tiêu thụ vải thiều: Mặc dù chịu ảnh hưởng từ những diễn biến bất lợi do dịch Covid-19, song năm 2021, vải thiều Bắc Giang được đánh giá có chất lượng tốt nhất và có sản lượng lớn nhất trong những năm gần đây. Tổng sản lượng vải thiều tiêu thụ đạt 215.852 tấn *(cao nhất từ trước đến nay; tăng trên 50.850 tấn, tương đương tăng 30,8% sản lượng so với năm 2020)*, thị trường nội địa được quan tâm, mở rộng với tổng sản lượng tiêu thụ nội địa đạt 126.552 tấn, chiếm khoảng 58,6% tổng sản lượng tiêu thụ; thị trường xuất khẩu được ổn định, tổng sản lượng xuất khẩu năm 2021 đạt 89.300 tấn, chiếm 41,4% tổng sản lượng tiêu thụ *(tương ứng Kịch bản 2 của Kế hoạch tiêu thụ)*. Giá bán luôn được duy trì ổn định từ đầu đến cuối vụ, bình quân của cả vụ đạt 19.800 đồng/kg, cơ bản tương đương, thậm chí có thời điểm cao hơn những năm không có dịch. Tổng doanh thu từ vải thiều và các dịch vụ phụ trợ ước đạt 6.821 tỷ (*tương đương với năm có doanh thu cao nhất)*, trong đó: Doanh thu từ vải thiều ước đạt 4.274 tỷ đồng, doanh thu từ các hoạt động, dịch vụ phụ trợ đạt khoảng 2.547 tỷ đồng.

(Cũng chính sức lan tỏa từ sự thành công của vụ vải thiều, tỉnh Bắc Giang cũng đã tiêu thụ hết các loại nông sản khác cùng thời điểm, như: dứa 20.000 tấn, dưa 18.000 tấn, rau xanh 25.000 tấn… hiện nay các sản phẩm gà, lợn, và một số loại trái cây ăn quả (nhãn; 20.000 tấn; na: 15.000 tần; cam 46.000 tân: , bưởi 36.000 tấn…), các loại thủy sản, gia súc, gia cầm khác của tỉnh Bắc Giang cũng đang được áp dụng linh hoạt các kịch bản, phương thức sản xuất - tiêu thụ bền vững).

Kính thưa các vị đại biểu!

Sau mỗi năm, chúng tôi tổng kết và đến nay rút ra **bài học kinh nhiệm** xin được chia sẻ để hội nghị tham khảo với mong muốn tiếp tục nhận được sự chỉ đạo của Chính phủ, các bộ ngành Trung ương và sự cổ vũ của các địa phương trong cả nước:

Một là: Chủ động, quyết liệt, sáng tạo và có sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị trong công tác hỗ trợ sản xuất, xúc tiến tiêu thụ nông sản nói chung và vải thiều nói riêng. Đặc biệt là sự quan tâm chỉ đạo kịp thời của Chính phủ, các bộ ngành Trung ương và các tỉnh, thành phố, nhất là Bộ Công Thương, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Công an, Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Giao thông vận tải, Đại sứ quán, Tham tán thương mại ở các nước..; sự vào cuộc trách nhiệm của các cơ quan truyền thông, báo chí; sự sáng tạo, năng động, tích cực của cộng đồng doanh nghiệp; sự tin tưởng, đồng thuận của nhân dân với các cấp chính quyền trong tổ chức triển khai các hoạt động kết nối cung - cầu, kết nối giao thương và kết nối giữa vùng sản xuất với doanh nghiệp, thương nhân và các hệ thống phân phối, đã mang lại sự thành công cho cả vụ vải thiều năm 2021.

Hai là: Quan tâm, coi trọng chất lượng, phẩm cấp của sản phẩm, coi đây là yếu tố "sống còn"; người dân tỉnh Bắc Giang đã chủ động trong khâu tổ chức sản xuất, ứng dụng khoa học công nghệ, quy trình sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP, GlobalGAP tạo ra sản phẩm vải thiều an toàn có chất lượng tốt, mẫu mã đẹp, đồng đều và đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm; các cơ quan nhà nước tích cực hỗ trợ hiệu quả doanh nghiệp, HTX, người dân hoàn thiện, chuẩn hóa bao bì, tem nhãn và truy xuất nguồn gốc, công nghệ sơ chế, bảo quản đáp ứng tiêu chuẩn xuất khẩu sang các thị trường, đặc biệt là thị trường khó tính như: Mỹ, Nhật Bản...

Ba là: Cần làm tốt công tác dự báo thị trường; dự báo những khó khăn, thách thức, từ đó cần chủ động xây dựng kế hoạch, đưa ra các kịch bản tiêu thụ cho từng loại nông sản và điều hành linh hoạt trong từng giai đoạn cụ thể để phân khúc thị trường một cách hợp lý, có như vậy mới có thể tiêu thụ tốt ở cả thị trường trong và ngoài nước.

Bốn là: Chủ động, tập trung nguồn lực cho hoạt động xúc tiến thương mại; mở rộng thị trường, đa dạng hóa các kênh phân phối, tạo thị trường vững chắc cho sản phẩm vải thiều. Quan tâm công tác tuyên truyền, quảng bá sản phẩm ở thị trường trong và ngoài nước; trong đó: công tác tiêu thụ cần thực hiện đa phương thức, chú trọng đến thị trường nội địa với gần 100 triệu dân *(qua kinh nghiệm của việc tiêu thụ vải thiều vừa qua cho thấy, nếu thị trường trong nước mà được khai thác tốt có ý nghĩa rất quan trọng; năm 2021 trong bối cảnh rất khó khăn của dịch Covid 19 nhưng Bắc Giang đã tiêu thụ được gần 60% sản lượng vải thiều ở thị trường trong nước).* Cùng với đó, thực hiện đa phương thức trong việc bán hàng và khơi thông cả thị trường trong và ngoài nước; cũng như thực hiện bán hàng theo phương thức hiện đại trên nền tảng online, các kênh thương mại điện tử...

Năm là: Chuẩn bị tốt các điều kiện hậu cần, logistic, kho bãi, điện, nước, ngân hàng... phục vụ trong quá trình tiêu thụ. Đồng thời, tích cực hỗ trợ thủ tục hành chính, hướng dẫn lập hồ sơ an toàn Covid-19 cho các phương tiện vận chuyển vải và nông sản đi tiêu thụ (*Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành đã có văn bản chỉ đạo, Bộ Công Thương có Kế hoach triển khai cụ thể, Bộ Công an, Bộ Giao thông vận tải và các tỉnh, thành phố đã tạo điều kiện thuận lợi trong lưu thông cho phương tiện chở vải thiều...*)

Trên đây là một số nội dung chia sẻ kinh nghiệm bảo đảm tiêu thụ, xuất khẩu vải thiều trong bối cảnh ảnh hưởng dịch Covid-19 của tỉnh Bắc Giang. Có được mùa vụ vải thiều năm 2021 thành công; một lần nữa, UBND tỉnh Bắc Giang trân trọng cảm ơn các đồng chí Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, các Ban, Bộ, ngành Trung ương, các tỉnh, thành phố bạn, các cơ quan ngoại giao, các cơ quan truyền thông, báo chí, cộng đồng doanh nghiệp, các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước. Trong thời gian tới, tỉnh Bắc Giang rất mong tiếp tục nhận được sự quan tâm chỉ đạo, hỗ trợ, giúp đỡ nhiều hơn nữa của các đồng chí Lãnh đạo và Quý các cơ quan, đơn vị, cá nhân trong sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh nói chung và tiêu thụ sản phẩm nông sản, vải thiều nói riêng, giúp bà con nông dân tỉnh Bắc Giang ngày càng giàu mạnh, phát triển.

Xin trân trọng cảm ơn!